

การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศ
ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช*

ACADEMIC ADMINISTRATION MODEL FOR DEVELOPING SKILLS AND EXCELLENCE
OF STUDENTS IN THE EDUCATIONAL INSTITUTION UNDER THE MUNICIPALITY
SCHOOL, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

กัลยา วงศ์สวัสดิ์*, พณกฤษ บุญพบ, วีระยุทธ ชาตะกาญจน์

Kanlaya Wongsawat*, Phanagrid Boonpob, Werayuth Chatakan

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6677718006@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษา 2) พัฒนารูปแบบ และ 3) ตรวจสอบรูปแบบ วิจัยแบบผสานวิธีพหุระยะ เชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการ ครู สังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 269 คน เชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน และสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่น 0.914 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบสนทนากลุ่ม และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ค่า PNI รวมเท่ากับ 0.268 และสภาพปัจจุบันของอัจฉริยภาพความเป็นเลิศ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.27) สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ค่า PNI รวมเท่ากับ 0.262 2) รูปแบบ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบ วิธีการดำเนินการ และเงื่อนไขความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำเชิงวิชาการยุคดิจิทัล 2) การบริหารงานวิชาการ 3) กระบวนการบริหารงานวิชาการ และ 4) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ อัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนมี 9 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ ด้านดนตรี ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกาย การเคลื่อนไหว ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเข้าใจตนเอง ด้านธรรมชาติวิทยา ด้านการดำรงอยู่ และ 3) รูปแบบ มีความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ทุกรายการ

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, อัจฉริยภาพความเป็นเลิศ, การพัฒนารูปแบบ

Abstract

The objectives of this research were: 1) To investigate the current conditions, desirable conditions, and necessary needs of academic administration for promoting students' giftedness and excellence

in educational institutions; 2) To develop an administrative model; and 3) To validate the model. A multi-phase mixed-methods design was employed. The quantitative sample consisted of 269 participants, including school administrators, deputy administrators, heads of academic departments, and teachers under the municipalities of Nakhon Si Thammarat Province. For the qualitative phase, data were obtained from in-depth interviews with five school administrators, a 12-member expert seminar, and a nine-member focus group, selected through purposive sampling. Research instruments included a questionnaire with a reliability coefficient of 0.914, an in-depth interview form, an expert seminar form, a focus-group discussion form, and an evaluation form. Data were analyzed using mean, standard deviation, and the Priority Needs Index (PNI). The findings revealed that: 1) The current condition of academic administration was at a moderate level, while the desirable condition was at a high level, with an overall PNI of 0.268. Students' giftedness and excellence were also rated at a moderate level ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.27), whereas the desirable condition was high, with an overall PNI of 0.262. 2) The developed model consisted of five components: principles, objectives, components, operational procedures, and conditions for success. Academic administration comprised four elements: digital-era academic leadership, academic administration, academic administrative processes, and participatory academic administration. Students' giftedness and excellence encompassed nine domains: linguistic, logical-mathematical, musical, spatial, bodily-kinesthetic, interpersonal, intrapersonal, naturalistic, and existential. 3) The model was evaluated as appropriate, accurate, useful, and feasible in all aspects.

Keywords: Academic Management, Student Excellence, Model Development

บทนำ

การมีประชากรที่มีคุณภาพถือเป็นนโยบายสำคัญระดับชาติของไทย สะท้อนผ่านยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กลยุทธ์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รวมถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570 ซึ่งมุ่งให้คนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับโลกยุคใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) แนวคิดการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital Theory) ของ Becker, G. S. ชี้ว่าการศึกษามีคุณภาพเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มผลิตภาพของประชากร ดังนั้น ระบบการศึกษาไทยจึงต้องตอบสนองการพัฒนาเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างคนที่เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีทักษะ การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และคุณลักษณะตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Becker, G. S., 1993) ซึ่งพื้นฐานสำคัญต่อความก้าวหน้าของประเทศ อย่างไรก็ตาม สภาพปัจจุบันสะท้อนว่าแม้ว่าคุณภาพประชากรไทย ในด้านสุขภาพ การศึกษา และรายได้โดยรวมจะดีขึ้นตามดัชนีการพัฒนามนุษย์ของ UNDP แต่กลับ พบว่า ทักษะ การอ่านและการแสวงหาความรู้ลดลง และมีจำนวนเยาวชนที่ไม่เรียนและไม่ทำงานสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระยะยาว นอกจากนี้รายงานผลการประเมิน PISA พบว่า นักเรียนไทยร้อยละ 59.50 ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และมีเพียงร้อยละ 0.18 เท่านั้นที่ได้คะแนนสูงกว่ามาตรฐานโลก (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2563) สถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา แก้วอาสา ที่ชี้ว่าคุณภาพการเรียนรู้ของ ผู้เรียนไทยยังไม่ตอบโจทย์ทักษะศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะด้านการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ซึ่งสัมพันธ์ โดยตรงกับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา (จินตนา แก้วอาสา, 2564)

เมื่อพิจารณาสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (สอ.) ภาพรวมผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2561 - 2565 ในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ไม่บรรลุตามเป้าหมายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2565) โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดกลางที่มีจำนวนครูไม่เพียงพอและไม่ตรงสาขาวิชา ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และของ วิสา แสนเลิง ที่ชี้ว่า “งานวิชาการ” คือ หัวใจสำคัญของคุณภาพสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการที่เข้มแข็งมีผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2563); (วิสา แสนเลิง, 2565) สำหรับโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัด สอ. มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่น แม้จำนวนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลจะไม่มาก แต่ถือเป็นกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมด้านการพัฒนาทางวิชาการตามวิสัยทัศน์ของ สอ. คือ “ประชาชนในท้องถิ่นเรียนรู้ตลอดชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีทักษะในศตวรรษที่ 21” (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2560) โรงเรียนเหล่านี้มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทั้งทักษะพื้นฐาน (3Rs) และทักษะแห่งอนาคต (8Cs) อย่างไรก็ตาม รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกพบว่าโรงเรียนสังกัด อปท. ผ่านเกณฑ์เพียง ร้อยละ 30 (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2564) ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาเชิงโครงสร้างด้านการบริหารงานวิชาการที่ยังต้องพัฒนาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนสังกัดเทศบาลเริ่มนำเทคโนโลยีใหม่ เช่น Metaverse และ AI มาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ แต่ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนยังไม่เพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัด แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ หากการบริหารงานวิชาการยังไม่เป็นระบบและไม่ตอบโจทย์การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Academic Leadership และ Instructional Management ที่ชี้ว่าคุณภาพผู้เรียนสะท้อนโดยตรงต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (Hallinger, P., 2011) จากสภาพปัญหาข้างต้นทำให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและความต้องการของศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยศึกษาจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การสร้างต้นแบบการบริหารที่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหาร งานวิชาการ เพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยใช้ตามระเบียบวิธีวิจัยการออกแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยดำเนินการวิจัยในแบบผสมวิธีพหุระยะ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (Population and sample) แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอรรถริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ทั้งหมด 40 โรงเรียน จำนวน 893 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 269 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 24 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา 24 คน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานวิชาการ 24 คน และครู 207 คน และผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์พิจารณา คือ เป็นผู้บริหารในโรงเรียนต้นแบบหรือโรงเรียนพระราชทาน

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.914 โดยดำเนินการดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอรรถริยภาพความเป็นเลิศของโรงเรียน รวมทั้งหลักการสร้างแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม พร้อมตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา

2. การตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยการให้คะแนนความสอดคล้อง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาและความครอบคลุมของรายการข้อคำถาม

2.3 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของแบบสอบถาม และใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

2.4 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลความถูกต้องเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และทำการปรับปรุงข้อคำถามในแบบสอบถามให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปทำ Pilot Survey

2.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 10 โรงเรียน รวม 30 คน

(ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2554) ในการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.914 ซึ่งแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือได้ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลและส่งด้วยตัวเอง
3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง และประสานทางโทรศัพท์ โดยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการจำเป็น และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ได้มาโดยวิธีการเจาะจง สำหรับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป จำนวน 3 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน ครู ที่มีประสบการณ์ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน และนักวิชาการ ที่มีประสบการณ์ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 3 คน

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์หนังสือขอเชิญการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ตามเวลาค้นหา

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 จำนวน 9 คน ได้มาโดยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งกำหนดคุณสมบัติ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป จำนวน 3 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้างานวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน และครู ที่มีประสบการณ์ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบที่สร้างขึ้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2. นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3. นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบ และใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 - 1.00

4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลความถูกต้องเหมาะสมและความสอดคล้องของแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และทำการปรับปรุงข้อคำถามในแบบสอบถามให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปทำ Pilot Survey

5. นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2554) ได้ผลดังนี้ ค่าความเชื่อมั่นของแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.867 และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.902 หลังจากนั้นนำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอหนังสือขอเชิญสนทนากลุ่ม และดำเนินการสนทนากลุ่ม ตามเวลาที่นัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์การสนทนากลุ่ม ตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. วิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมอรรถริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และระดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้าน (n = 269)

การบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมอรรถริยภาพ ความเป็นเลิศ	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ	PNI
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ยุคดิจิทัล	3.44	0.29	ปานกลาง	2	4.30	0.53	มาก	4	0.250
ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.44	0.26	ปานกลาง	1	4.38	0.48	มาก	1	0.273
ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ	3.42	0.30	ปานกลาง	4	4.38	0.53	มาก	2	0.284
ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	3.43	0.36	ปานกลาง	3	4.33	0.51	มาก	3	0.262
โดยรวม	3.43	0.27	ปานกลาง	-	4.35	0.49	มาก	-	0.268

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.27) ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.26) และด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.30) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.49) ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.48) และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.53) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) โดยรวม คือ 0.268 (PNI_{Modified} = 0.268) และความต้องการจำเป็นสูงสุดของรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอรรถริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และระดับความต้องการจำเป็นของอรรถริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน (n = 269)

อรรถริยภาพความเป็นเลิศ ของนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			ลำดับ	สภาพที่พึงประสงค์			ลำดับ	PNI
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
ด้านภาษา	3.45	0.41	ปานกลาง	3	4.35	0.55	มาก	5	0.261
ด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์	3.39	0.41	ปานกลาง	8	4.32	0.50	มาก	7	0.274
ด้านดนตรี	3.46	0.42	ปานกลาง	2	4.40	0.52	มาก	1	0.272
ด้านมิติสัมพันธ์	3.44	0.42	ปานกลาง	4	4.35	0.51	มาก	4	0.265
ด้านร่างกาย-การเคลื่อนไหว	3.41	0.40	ปานกลาง	6	4.37	0.62	มาก	2	0.282
ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.35	0.39	ปานกลาง	9	4.34	0.49	มาก	6	0.296
ด้านการเข้าใจตนเอง	3.46	0.30	ปานกลาง	1	4.28	0.52	มาก	8	0.237
ด้านธรรมชาติวิทยา	3.39	0.38	ปานกลาง	7	4.27	0.51	มาก	9	0.260
ด้านการดำรงอยู่	3.43	0.28	ปานกลาง	5	4.35	0.50	มาก	3	0.259
โดยรวม	3.44	0.30	ปานกลาง	-	4.34	0.47	มาก	-	0.262

จากตารางที่ 2 สภาพปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.30) ด้านการเข้าใจตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.30) และด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.39) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.47) ด้านดนตรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 4.40$,

S.D. = 0.52) และลำดับที่ 9 ด้านธรรมชาติวิทยา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.51) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) โดยรวม คือ 0.262 ($PNI_{Modified}$ = 0.262) และระดับความต้องการจำเป็นสูงสุดของอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษา คือ ในด้านดนตรี

2. ผลการพัฒนารูปแบบ โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 12 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความถูกต้อง พบว่า รูปแบบ มี 5 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารเชิงระบบ 2) หลักการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) หลักการมีส่วนร่วม 4) หลักการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษา และ 5) หลักการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อค้นหาและส่งเสริมอัจฉริยภาพของนักเรียน 2) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความสามารถพิเศษของนักเรียน 3) เพื่อพัฒนาคู บุคลากร และสร้างเครือข่ายสนับสนุนการเรียนรู้ และ 4) เพื่อสร้างกลไกติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน

องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบของรูปแบบ ได้แบ่งออกเป็น องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำเชิงวิชาการยุคดิจิทัล 2) ภารกิจการบริหารงานวิชาการ 3) กระบวนการบริหารงานวิชาการ และ 4) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ และองค์ประกอบของการส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียน ได้แก่ 1) ด้านการใช้ภาษา 2) ด้านการคิดวิเคราะห์ 3) ด้านดนตรี 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการเคลื่อนไหวและการแสดงออก 6) ด้านการเป็นผู้นำ 7) ด้านตนเอง 8) ด้านการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ และ 9) ด้านการทำงานร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 4 วิธีการดำเนินการ ได้แก่ 1) วิเคราะห์และค้นหาความเป็นเลิศของนักเรียน (Analyze: A) 2) วางแผนออกแบบหลักสูตร/การเรียนรู้เฉพาะกลุ่ม (Plan: P) 3) พัฒนาคูและระบบสนับสนุน (Do: D) 4) ปรับปรุงและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Improve and build collaborative network: I) 5) นิเทศติดตาม (Supervise and monitoring: S) และ 6) ประเมินผลและสะท้อนผล (Evaluate and Reflector: E)

องค์ประกอบที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ 2) การพัฒนาคูและนักเรียน 3) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ 4) การจัดอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) การสร้างความร่วมมือและเครือข่าย 6) การพัฒนาหลักสูตรอัจฉริยภาพให้ทันยุคเปลี่ยนผ่าน และ 7) การพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นในสถานศึกษา

3. ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความเหมาะสม	3.85	0.29	มาก
ความถูกต้อง	4.74	0.44	มากที่สุด
ความเป็นประโยชน์	3.79	0.41	มาก
ความเป็นไปได้	4.76	0.42	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.29	0.39	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า รูปแบบ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.85, S.D. = 0.29) ความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.74, S.D. = 0.44) ความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = 0.41) และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.76, S.D. = 0.42)

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช อภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงถึงความมุ่งหวังและความตระหนักจากทุกฝ่ายในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายังมี ศักยภาพในการพัฒนา หากได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ในด้านต่าง ๆ เช่น นโยบาย, งบประมาณ, และ การพัฒนาครู อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา เพื่อยกระดับการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับ นันทนันท์ สุชาติตระกูล และคณะ ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (นันทนันท์ สุชาติตระกูล และคณะ, 2563) สอดคล้องกับ พุทธาพร ใจดี (2565) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ (O-NET) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี (พุทธาพร ใจดี, 2565) สอดคล้องกับ ไชยา หานุภาพ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมา และสภาพปัจจุบันของอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ไชยา หานุภาพ, 2564) สอดคล้องกับ พุทธาพร ใจดี ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ (O-NET) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร พบว่า ผู้บริหารและครูควรเน้นการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ Active Learning โดยมีกระบวนการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนด นอกจากนี้ควรกำหนด การ ประกันคุณภาพ ให้เป็นไปตามการรับรองมาตรฐานที่รัฐบาลกำหนด และมีการ นิเทศ รวมถึงการใช้รูปแบบ PLC (Professional Learning Community) เพื่อส่งเสริมครูในการใช้ สื่อและเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะในรายวิชาภาษาอังกฤษ (O-NET) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษ (พุทธาพร ใจดี, 2565) สอดคล้องกับ ไชยา หานุภาพ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ไชยา หานุภาพ, 2564)

2. ผลการพัฒนารูปแบบชี้ให้เห็นถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการ และข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู รูปแบบที่ออกแบบขึ้น มีความชัดเจนทั้งในหลักการ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบ วิธีการดำเนินการและเงื่อนไขความสำเร็จ สอดคล้องกับ สิริดา สายมายา ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียน ในโครงการ “การพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” (โรงเรียน กพด.) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ มี 4 องค์ประกอบ

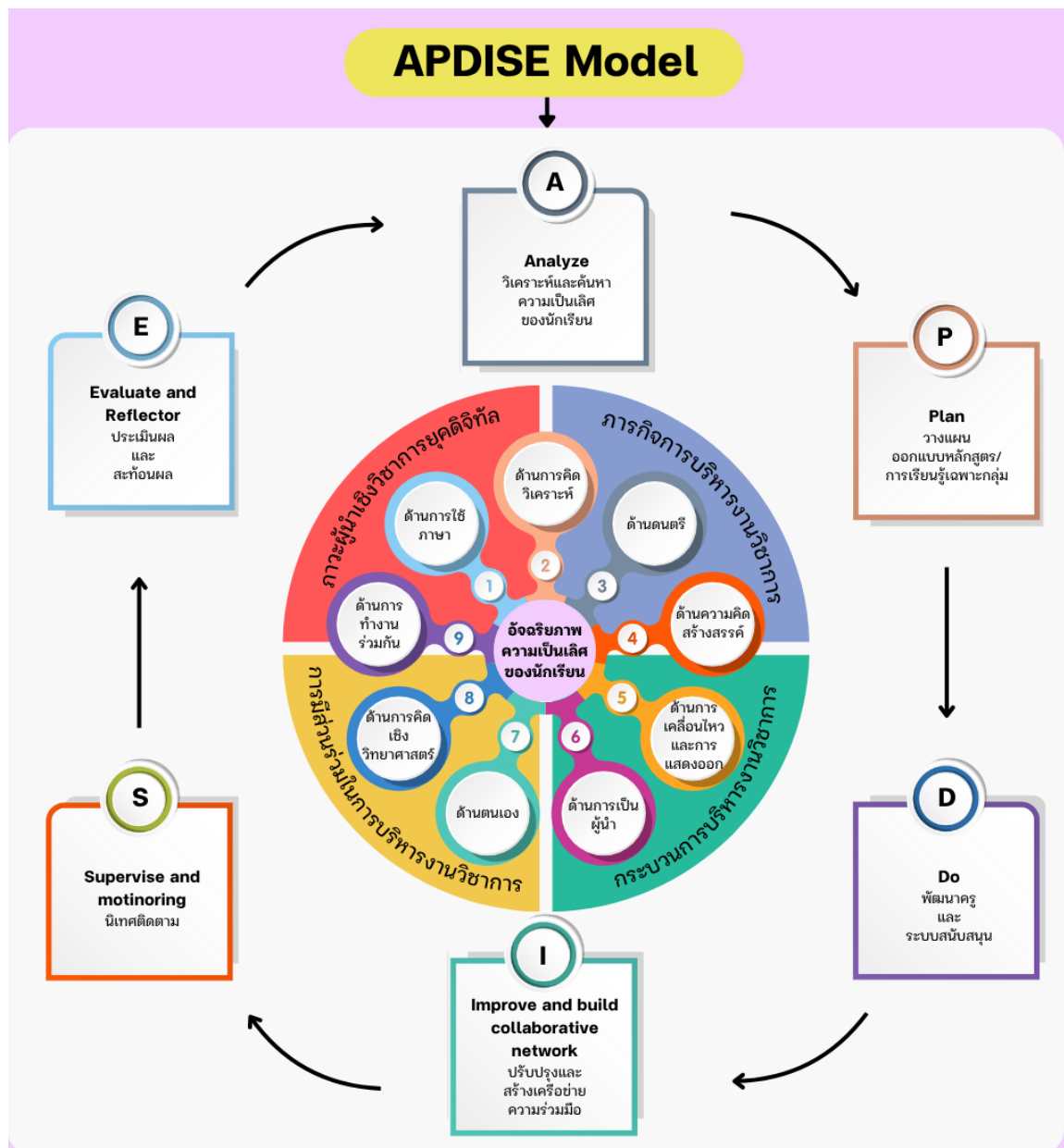
ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการ และผลของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ส่วนองค์ประกอบของการส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียน มี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการใช้ภาษา 2) ด้านการคิดวิเคราะห์ 3) ด้านดนตรี 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการเคลื่อนไหวและการแสดงออก 6) ด้านการเป็นผู้นำ 7) ด้านตนเอง 8) ด้านการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ และ 9) ด้านการทำงานร่วมกัน (สิริดา สายมายา, 2565) สอดคล้องกับ วลีดา อุณเรื่อน ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลสำหรับนักศึกษาครู พบว่า รูปแบบ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนำรูปแบบไปใช้และผลที่เกิดกับผู้เรียน (วลีดา อุณเรื่อน, 2563) สอดคล้องกับ นัทนันท์ สุชาติตระกูล และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบแผนการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 4) ทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 และ 5) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ (นัทนันท์ สุชาติตระกูล และคณะ, 2563)

3. ผลการประเมินร่างรูปแบบ และคู่มือรูปแบบ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ ทุกรายการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ซึ่งสะท้อนถึงความสอดคล้องของรูปแบบกับบริบทการศึกษาในปัจจุบัน สอดคล้องกับ สิริดา สายมายา ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบแผนการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียน ในโครงการ “การพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” (โรงเรียน กพด.) สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า รูปแบบ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (สิริดา สายมายา, 2565) สอดคล้องกับ ศักดิ์สิทธิ์ แร่ทอง ได้ศึกษาวิจัย เรื่องตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบตัวบ่งชี้ทั้ง 8 ด้าน 56 ตัวบ่งชี้มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง (ศักดิ์สิทธิ์ แร่ทอง, 2564) สอดคล้องกับ นัทนันท์ สุชาติตระกูล และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบแผนการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องครอบคลุมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (นัทนันท์ สุชาติตระกูล และคณะ, 2563)

องค์ความรู้ใหม่

จากการพัฒนาแบบบองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ ได้แก่ หลักการบริหารเชิงระบบ หลักการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการมีส่วนร่วม หลักการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และหลักการบูรณาการนวัตกรรมการและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ได้แก่ เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อค้นหาและส่งเสริมอัจฉริยภาพของนักเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความสามารถพิเศษของนักเรียน เพื่อพัฒนาครู บุคลากร และสร้างเครือข่ายสนับสนุนการเรียนรู้ และเพื่อสร้างกลไกติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน 3) องค์ประกอบของรูปแบบ แบ่งเป็นองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงวิชาการยุคดิจิทัล การจัดการบริหารงานวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการ และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ และองค์ประกอบของการส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียน ได้แก่ ด้านการใช้ภาษา ด้านการคิดวิเคราะห์

ด้านดนตรี ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหวและการแสดงออก ด้านการเป็นผู้นำ ด้านตนเอง ด้านการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ และด้านการทำงานร่วมกัน 4) วิธีการดำเนินการ ได้แก่ วิเคราะห์และค้นหาความเป็นเลิศของนักเรียน (Analyze: A) วางแผนออกแบบหลักสูตร/การเรียนรู้เฉพาะกลุ่ม (Plan: P) พัฒนาครูและระบบสนับสนุน (Do: D) ปรับปรุงและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Improve and build collaborative network: I) นิเทศติดตาม (Supervise and monitoring: S) และประเมินผลและสะท้อนผล (Evaluate and Reflector: E) และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ การพัฒนาครูและนักเรียน การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างความร่วมมือและเครือข่าย การพัฒนาหลักสูตรอัจฉริยภาพให้ทันยุคเปลี่ยนผ่าน และการพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นในสถานศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช

การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล
จังหวัดนครศรีธรรมราช

การบริหารงานวิชาการ

1. ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัล
2. ด้านบริหารงานวิชาการ
3. ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ

อัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียน

1. ด้านภาษา
2. ด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์
3. ด้านดนตรี
4. ด้านมิติสัมพันธ์
5. ด้านร่างกาย-การเคลื่อนไหว
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์
7. ด้านการเข้าใจตนเอง
8. ด้านธรรมชาติวิทยา
9. ด้านการดำรงอยู่

ภาพที่ 2 Mapping แสดงการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป การวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งออกเป็น 3 ระยะ พบว่า 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
สภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น
ของอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
สภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมอัจฉริยภาพ
ความเป็นเลิศของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ
ของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) องค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ
และองค์ประกอบของการส่งเสริมอัจฉริยภาพความเป็นเลิศของนักเรียน 4) วิธีการดำเนินการ และ 5) เงื่อนไข
ความสำเร็จ และ 3) รูปแบบมีความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก
และมากที่สุด ตามลำดับ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการบริหาร
จัดการ ได้แก่ 1.1) พัฒนานโยบายสนับสนุนการเรียนรู้แบบเปิดและนวัตกรรม และ 1.2) ฝึกอบรมและสนับสนุน
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่ครู 2) ข้อเสนอแนะเชิงวิชาชีพสำหรับครูและผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 2.1) ครู
ควรพัฒนาทักษะการสอนแบบมีส่วนร่วมและปรับการสอนให้เหมาะสม และ 2.2) ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำงาน
ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน 3) ข้อเสนอแนะสู่การปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา ได้แก่ 3.1) พัฒนากิจกรรม
การเรียนรู้ที่เน้นการสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา 3.2) สร้างโอกาสให้กับนักเรียนในการแสดงออกและประเมินผล
และ 3.3) จัดกิจกรรมเสริมที่สนับสนุนทักษะการเรียนรู้และความสามารถพิเศษของนักเรียน ข้อเสนอแนะใน
การวิจัยครั้งต่อไป 1) ศึกษาในสถานศึกษาหลายแห่งและเพิ่มความหลากหลายของกลุ่มตัวอย่าง 2) ใช้วิธีวิจัยผสมผสาน
(Mixed Methods) เพื่อได้ข้อมูลที่ครบถ้วน และ 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่พัฒนาแล้วและ
ประเมินผล

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2564). สรุปสาระสำคัญมาตรฐานการบริการส/าธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2560). รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ฉะเชิงเทรา: ประสานมิตร.
- _____. (2563). แผนพัฒนาการศึกษาส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565). กรุงเทพมหานคร: กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น.
- จินตนา แก้วอาสา. (2564). การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไชยา หานภาพ. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นัทธันท์ สุชาติตระกูล และคณะ. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วารสารการบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 8(2), 224-235.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2554). รายงานการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- พุดิตาพร ใจดี. (2565). การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ (O-NET) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. ใน สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วลิดา อุ่นเรือน. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริงเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลสำหรับนักศึกษาครู. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิสา แสนเลิง. (2565). การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา. ใน รายงานการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 6 ประจำปี 2565. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ศักดิ์สิทธิ์ แร่ทอง. (2564). ตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด. ใน วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). สถานะการศึกษาไทย 2561/2562 การปฏิรูปการศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2565). รายงานผลการทดสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช.

- สิรดา สายมายา. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนในโครงการ “การพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ” สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (โรงเรียน กพด.). ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Becker, G. S. (1993). Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education. (3rd ed.). Chicago: University of Chicago Press.
- Hallinger, P. (2011). Leadership for learning: Lessons from 40 years of empirical research. Journal of Educational Administration, 49(2), 125-142.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.